

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/44/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615200554
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2016:5615200554.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti

P. K. T., nar. X.XX.XXXX
E. L. T., nar. XX.X.XXXX

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, deti rodičov, matky X. J., O. J., nar. XX.X.XXXX, bytom D. Q. XXXX/X, C. a otca X. T., nar. XX.X.XXXX, bytom J. XXX/X, B. Y., maloleté deti bytom ako matka v konaní o návrhu otca o zníženie výživného na maloleté deti a o návrhu matky o zvýšenie výživného na maloleté deti takto

rozhodol:

Otec je p o v i n n ý platiť zvýšené výživné na maloletého P. K. T., nar. X.XX.XXXX vo výške 145,- Eur mesačne od 1.1.2015 a na maloletú E. L. T., nar. XX.X.XXXX vo výške 105,- Eur mesačne od 1.1.2015 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a.

Nedoplatok na výživnom od 1.1.2015 do 31.1.2016 v celkovej výške 585,- Eur u maloletého P. K. T. a 325,- Eur u maloletej E. L. T. súd otcovi p o v o ľ u j e s p l á c a ť v splátkach po 20,- Eur mesačne u maloletého P.S. K. T. a po 10,- Eur mesačne u maloletej E. L. T. spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Súd návrh otca X. T., nar. XX.X.XXXX o zníženie výživného na maloletého P. K. T., nar. X.XX.XXXX a maloletú E. L. T., nar. XX.X.XXXX v celom rozsahu z a m i e t a .

Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 12P/175/2011-204 zo dňa 1.10.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 6CoP/119/2012-228 zo dňa 19.12.2012 vo výroku o výživnom na maloletého P.Š. K. T. a na maloletú E. L. T..

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Otec návrhom podaným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 28.1.2015 žiadal znížiť výživné na maloleté deti T. - P. K. S. E. L. od januára 2015 na 110 Eur vopred k rukám matky. Uviedol, že naposledy bol rozsudkom zaviazaný platiť výživné na deti 220 Eur. Momentálne je od 15.1.2015 práceneschopný, prácu im sľubujú až od apríla 2015, takže jeho príjem je minimálny okolo 200 Eur. Po nastúpení do práce a ukončení PN je ochotný platiť pôvodnú sumu. Býva v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá je tiež nezamestnaná a ich mesačné náklady spolu s nájomným, inkasom, internetom a stravou sú cca 550

Eur plus pôžičky. K návrhu pripojil kópie potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti, prepúšťacej správy a dokladu o platbe za byt.

Dňa 9.2.2015 bola vec postúpená Okresnému súdu Martin z dôvodu miestnej príslušnosti, naposledy vo veci starostlivosti o maloleté deti rozhodoval a nakoľko deti majú bydlisko v Martine, čím je založená miestna príslušnosť.

Uznesením č.k. 20P/44/2015-13 zo dňa 20.2.2015 súd maloletým deťom ustanovil na konanie kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

Matka v písomnom vyjadrení k návrhu osobne podanom tunajšiemu súdu dňa 5.5.2015 uviedla, že s návrhom otca o zníženie výživného nesúhlasí (čl. 28). Syn navštevuje druhý stupeň základnej školy, 5.triedu, je tri krát operovaný na srdce, navštevuje kardiologickú a neurologickú ambulanciu, pedagogicko-psychologickú poradňu na učenie kvôli poruchám učenia, sú výdavky na lieky. Dcéra nastupuje do 1.triedy základnej školy, budú výdavky na družinu, pomôcky, momentálne navštevuje škôlku, výdavky sú na ňu mesačne 200 Eur. V máji ide absolvovať očné vyšetrenie. Exmanžel neposlal v januári a vo februári 2015 celé výživné, len po 125 Eur, mal poslať 180 Eur a 40 Eur splátky zameškaného výživného. V apríli poslal 50 Eur na účet a výživné 220 Eur. Ona nastupuje do práce od 4.5.2015, v máji bude mať príjem len z nemocenského a výplatu až v júni. Otec pracuje v zahraničí vo Francúzku pre Hronstav Brezno. Jeho priateľka je nezamestnaná dlhodobo a má možnosť žiadať výživné na rozvedenú manželku a zvýšené výživné na svoju dcéru. Dovolí si platiť taxíky, stravu v hoteli v Snowlande Valčianska dolina, nemá doplatené výživné a môže si dovoliť výlety. Výživné na deti je prvoradá pred výletmi, taxíkmi, pôžičkami aj internetom. K vyjadreniu pripojila viac listinných dôkazov.

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 6.5.2015 matka maloletých žiadala zvýšiť výživné na 200 Eur mesačne na každé dieťa, konanie sa viedlo pod sp.zn. 20P/132/2015. V návrhu uviedla, že syn chodí na druhý stupeň a dcéra nastupuje od 1.9.2015 do 1.triedy. Exmanžel pracuje v zahraničí vo Francúzsku, má vyššie príjmy ako mal na Slovensku.

Uznesením č.k. 20P/44/2015-49, 20P/132/2015-9 zo dňa 19.5.2015 súd spojil obidve konania na spoločné konanie vedené pod sp.zn. 20P/44/2015.

Otec na pojednávaniach (zúčastnil sa troch pojednávaní dňa 18.12.2015, dňa 27.1.2016 a dňa 19.2.2016) zotrval na svojom návrhu s tým, že najprv chcel znížiť výživné len na určité obdobie v zime, keď bol nezamestnaný, potom platiť rovnako na obidve deti po 100 Eur a potom navrhol 90 Eur na syna a 60 Eur na dcéru od 1.1.2015. S návrhom matky nesúhlasil, lebo by to pre neho bolo moc, aby platil 400 Eur. Pracuje v zahraničí, väčšinou vo Francúzsku, ale aj na Slovensku. Praceneschopný bol od 15.1.2015 asi 2,5 mesiaca, zo sociálnej poisťovne peniaze dostával. Opätovne bol praceneschopný od 20.1.2016. Zamestnaný je ako murár v spoločnosti Hronstav, od 18.12.2015 nepracovali, lebo nebola robotá, od 1.2.2016 už pracuje, skončila mu PN-ka a takisto zamestnávateľ zabezpečil prácu. V Hrostate je zamestnaný od roku 2012 ako murár a ako murár je vyučený. Pracoval asi 3 alebo 4 roky vo Francúzsku až do decembra 2015, teraz už bude pracovať len na Slovensku. Robia vo Zvolene, kde si sám musí platiť stravu, uvidí podľa pásky či bude mať aj cestovné náhrady. Býva v mestskom trojizbovom byte, ktorý bol pridelený jeho priateľke J. Y.. Býva s nimi aj jej dcéra E., žiačka 7. triedy ZŠ a výživné na ňu dostáva asi 90 Eur. Všetky výdavky v byte platil on, lebo priateľka nerobila, resp. robila asi pol roka v Bille, dostala výpoveď a od 18.1.2016 pracuje ako pomocná sila v kuchyni v hoteli vo Vyšnej Boci. Má úver vo E., ktorý platí asi 250 Eur mesačne, zobral si ho na zariadenie bytu, pretože ho bývalá manželka, resp. jej rodičia vyhodili ešte pred rozvodom z rodinného domu, v ktorom bývali, tento bol vlastníctvom bývalých svokrovcov. Potom až do rozvodu býval u rodičov na Ladovni. Asi dva a pol roka robil na Morave a potom sa nasťahoval k priateľke do Liptovského Hrádku. Najprv bývali u jej rodičov a potom dostali obecný byt a potrebovali ho zariadiť. Priateľka si žiadny úver nebrala, nemala ani ona zariadenie, ktoré by si bola zobrala od rodičov do bytu. Museli platiť ešte aj zábezpeku. Tiež má aj Quatro kartu, ktorú mesačne platí 80 Eur. Platí si aj mobil, nemá žiadne poistenie. Výživné vo februári neposlal, lebo dostal len 240 Eur a z toho musel zaplatiť aj byt. V januári výživné poslal. Stretávanie majú upravené každú sobotu, ale bolo to v rozsudku zle napísané, lebo on pracoval vo Francúzsku a domov chodil asi raz za päť týždňov. On to chcel, aby to takto bolo upravené. V januári sa s deťmi stretol jedenkrát, potom nebol, lebo nemá peniaze. Tiež s nimi bol pred Vianocami. Darčeky im nekupuje, na narodeniny a meniny im pošle SMS-ku. Matka mu povedala, že im nemá kupovať ani hračky ani oblečenie, lebo

potom nemá na výživné. Keď je s nimi, tak im kúpi hračky a asi pred dvoma rokmi boli spolu aj s ich matkou na nákupe, kupovali zimné oblečenie.

Matka na pojednávaniach (zúčastnila sa dvoch pojednávanií dňa 27.1.2016 a dňa 19.2.2016) nesúhlasila s návrhom otca a zotrvala na svojom návrhu o zvýšenie výživného. Býva v rodinnom dome, ktorého je spoluvlastníčka, vlastní 1/4-inu, rovnako 1/4-inu vlastní jej sestra, ktorá býva v Bratislave a polovicu jej mama S. J.. Býva tam aj jej otec C. J., obaja rodičia sú na starobnom dôchodku. Platí internet a vodu, lebo viac s dvomi deťmi mŕňa. Inkaso, ktoré zahŕňa plyn, RTVS, elektrinu a káblovú televíziu Magio platia na polovicu. Daň platia rodičia, smeti platí každý za seba. Raz alebo dva krát do roka sa kupuje drevo, vždy je to po 440 Eur, toto platia na polovicu. Od 15.1.2016 je nezamestnaná, dostala výpoveď a k skončeniu došlo dohodou, keďže musí veľa chodiť so synom po lekároch a zamestnávateľ to už nebol ochotný akceptovať. Bude si teraz hľadať takú prácu, aby mohla pracovať na smeny. Bola už teraz na troch pracovných pohovoroch, ale nezobrali ju. Má skončené gymnázium a jeden rok pracovala ako dokladačka v Kauflande. Nemá žiadne úvery ani pôžičky a neplatí sebe ani deťom žiadne poistenie. Sebe a synovi dobíja mobil. Syn sa v jedálni nestravuje, nechutí mu jedlo, varí mu ona doma. Je to aj preto, že mu už dvomi lekármi bol diagnostikovaný Marfonov syndróm, ktorého podstata je v tom, že sa rýchlo vyvíja, prudko rastie a s tým je spojené, že mu nechutí jesť. Má lieky na podporu chuti do jedla, nutri drinky už bude musieť kupovať sama bez receptu. Ešte idú na vyšetrenie na endokrinológiu. Od januára má okuliare, pretože šošovka sa mu tiež vyvíja rýchlejšie. Od narodenia bol už trikrát operovaný na srdce, chodia pravidelne raz ročne do Bratislavy na kontrolu, naposledy bol v auguste, je potrebné ísť na magnetickú rezonanciu do Trnavy, lebo sa to robí len tam. Cestujú vlakom a prespia u sestry. Tiež je liečený na epilepsiu a ADHD, sledovaný v nemocnici na detskej psychiatrii u MUDr. Hrtánka a chodí do Centra poradenských služieb v Olympe k psychologičke. V tejto súvislosti má v škole aj asistentku. Potrebuje, aby učenie mal rozložené na viac úsekov a z tohto dôvodu je potom malý priestor na záujmy alebo koničky. Tiež je pre nízke trombocity a problémy so zrážanlivosťou sledovaný na hematológii. Dcéra sa v jedálni stravuje, chodí aj do školského klubu. Musela jej kúpiť všetko v súvislosti so začiatkom školského roka, školskú tašku jej kúpili jej rodičia. Na žiadny krúžok zatiaľ nechodí. V januári jej kupovala okuliare, lebo jej bola zistená porucha rohovky, má šesťky dioptrie a nosí aj okluzón. Do januára 2016 má otec výživné zaplatené.

Kolízny opatrovník na základe zistených skutočností navrhol návrhu matky vyhovieť, výšku výživného ponechal na zvážení súdu. Je zrejmé, že výdavky na zdravotnú starostlivosť maloletého, ako aj na maloletú dcéru, ktorá od septembra nastúpila do školy, sú zvýšené.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca a kolízneho opatrovníka (čl. 84-86, 115-118, 143-147), oboznámil sa s návrhom otca, s vyjadrením matky k návrhu otca, s návrhom matky, s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými rodičmi a vyžadanými súdom a so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 12P/221/2010, sp.zn. 12P/114/2011, sp.zn. 12P/175/2011 a sp.zn. 19P/209/2014. Na základe takto vykonaného dokazovania mal preukázaný a zistený nasledovný skutkový stav:

Rodičia maloletého nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, manželstvo bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 7C/115/2010 zo dňa 27.9.2010, na čas po rozvode súd zveril mal. P. K. a mal. E. L. do osobnej starostlivosti matke a otcovi určil výživné 60 Eur, resp. 40 Eur mesačne. Rovnako rozhodol aj na čas do rozvodu rozsudkom č.k. 12P/221/2010-55 zo dňa 10.12.2010, ktorým otcovi nedoplatok na výživnom za obdobie od 27.7.2010 do 8.10.2010 v celkovej výške 120 Eur u mal. P. K. a 80 Eur u mal. E. L. povolil splácať v splátkach po 5 Eur na každé deti spolu s bežným výživným. Rozsudkom č.k. 12P/114/2011-20 zo dňa 10.10.2011 súd schválil rodičovskú dohodu o stretávaní otca s maloletými deťmi každú nedeľu sobotu od 10,00 hod. do 15,00 hod. bez prítomnosti matky s vyzdvihnutím a vrátením matke v mieste jej trvalého bydliska.

Rozsudkom č.k. 12P/175/2011-50 zo dňa 28.10.2011 súd v celom rozsahu zamietol návrh matky o zvýšenie výživného na maloleté deti, po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 6CoP/6/2012-70 zo dňa 29.2.2012 bola otcovi uložená povinnosť platiť zvýšené výživné 100 Eur, resp. 80 Eur mesačne počnúc od 1.8.2011

a nedoplatok za obdobie od 1.8.2012 do 30.9.2012 po 520 Eur splácať v mesačných splátkach na každé dieťa po 20 Eur spolu s bežným výživným. Krajský súd v Žiline rozsudkom sp.zn. 6CoP/119/2012 zo dňa 19.12.2012 potvrdil rozsudok o povinnosti otca platiť zvýšené výživné a zrušil a vrátil na ďalšie konanie vo výroku o nedoplatku na výživnom. Následne rozsudkom zo dňa 15.3.2013 rozhodol, že nedoplatok

na výživnom za obdobie od 1.8.2011 do 30.9.2012 v celkovej výške 520 Eur na mal. P. K. a 520 Eur na mal. E. L. otcovi povolil splácať v mesačných splátkach na každé dieťa po 20 Eur spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.3.2013, keď odvolanie otca odvolací súd uznesením sp.zn. 6CoP/47/2013 zo dňa 30.4.2013 odmietol, lebo odvolanie podal proti rozsudku, proti ktorému sa výslovne vzdal práva podať odvolanie.

Rozsudkom č.k. 19P/209/2014-46 zo dňa 5.12.2014 súd schválil rodičovskú dohodu o oprávnení otca stretávať sa s maloletými deťmi každú sobotu v kalendárnom roku v čase od 9,00 hod. do 16,00 hod. s uložením povinnosti matke deti na styk riadne pripraviť s tým, že otec si ich vyzdvihne a vráti v stanovený čas v mieste trvalého bydliska matky a obidvom rodičom informačnú povinnosť v prípade nemožnosti styk realizovať z vážnych dôvodov.

V čase poslednej úpravy výšky výživného bola matka nezamestnaná, na úrade práce v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 22.2.2012, poberala od 1.4.2012 dávku v hmotnej núdzi 92,50 Eur, hľadala si prácu. Do februára 2012 bola na rodičovskej dovolenke s dcérou E. L., poberala rodičovský príspevok 194,70 Eur od 1.1.2012, dovtedy 190,10 Eur a prídavky na deti 45,08 Eur, resp. 44,02 Eur. Bývalý manžel jej mal platiť manželské výživné 35 Eur a platiť aj zameškané. Finančne ju podporovali rodičia a sestra. Bývali v rodinnom dome spolu s jej rodičmi, prispievala na domácnosť 70 Eur. Mal. P. K. bol žiakom 2.triedy základnej školy, matka platila stravu 20 triedny fond, ZRPŠ, školské potreby, škola v prírode mala stáť 100 Eur. Bol po operácii srdca, chodil na cvičenia s poplatkom 3,50 Eur na hodinu, trpel atopickým ekzémom, mal predpísané ortopedické vložky do topánok, býval raz do mesiaca chorý, za lieky platila 40 Eur mesačne. Otec bol živnostník od 1.7.2011 do 24.7.2012, za rok 2011 mal úhrn príjmov od všetkých zamestnávateľov 1.577,04 Eur, príjmy zo živnosti 3.323,25 Eur, výdavky 1.329,30 Eur, základ dane 3.413,68 Eur, čo je mesačne 284,47 Eur. Ako murár nemal cez zimu robotu a bol od 15.2.2011 do 1.3.2011 evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce. Od 13.4.2012 bol zamestnaný v Hronstav, s.r.o., Brezno ako murár, pracoval turnusovo, tri týždne mimo územia SR a týždeň doma, za apríl až august 2012 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 350,80 Eur a cestovné náhrady 1.098 Eur. Na dohodu o vykonaní práce pracoval od 25.2.2011 do 31.3.2011 a od 1.4.2011 do 30.9.2011 na pracovnú zmluvu v Tesla, a.s., Liptovský Hrádok. Býval s priateľkou J. Y. a jej dcérou E.O. C., nar.XX.X.XXXX v 3-izbovom mestskom byte, nájom bol 130,79 Eur, zábezpeka 784,74 Eur elina 30 rtvs a mal pôžičku vo E. J. 3.000 Eur na hradenie nájomného, kúpu nábytku a zariadenia do domácnosti. Priateľka bola od 3.7.2012 v evidencii uchádzačov o zamestnanie, predtým pracovala v drogérii Teta s príjmom 350 Eur.

V súčasnosti je matka nezamestnaná, v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce od 16.1.2016, poberá prídavok na dve deti 47,04 Eur (čl. 37-40, 110). Hľadá si zamestnanie na smeny, tri pracovné pohovory boli neúspešné. Je absolventka gymnázia. Požiadala sociálnu poisťovňu o dávku v nezamestnanosti, rozhodnuté ešte nebolo, ale bude mať nárok. Od 7.1.2014 do 15.1.2016 bola zamestnaná ako upratovačka u zamestnávateľa Humana People to People Slovakia, s.r.o., Martin, k skončeniu došlo na žiadosť matky dohodou, za rok 2014 mala priemernú čistú mesačnú mzdu vrátane daňového bonusu 42,82

Eur na dve deti 380,31 Eur a 321,87 Eur za 11 mesiacov roka 2015, keď v apríli nemala žiadnu mzdu, v januári až marci jej bola vyplatená náhrada pri PN spolu 166,62 Eur, v auguste 39,55 Eur, v októbri 24,84 Eur, v decembri 32,70 Eur. Podľa vyjadrenia na pojednávaní zamestnávateľ nebol ochotný akceptovať opakované vymeškanie z dôvodu chodenia po lekároch so synom (čl. 25-26, 31, 59, 122-123a). Platí si mobilný telefón do 20 Eur, preukázané 15,63 Eur za január až apríl 2015 a mal. P. K. do 12 Eur, nemá žiadne úvery, pôžičky, neplatí sebe a maloletým poistenie (čl. 32-35).

Býva stále u rodičov S. J. S. C. J. v rodinnom dome, podľa čestného prehlásenia zo dňa 12.11.2015 mesačne prispieva polovicu na inkaso 48,66 Eur, platí vodu 20 Eur a prispela v roku 2015 na kúpu dreva polovicu 212 Eur, rodičia polovicu prispievajú matke na televíziu 12,06 Eur, poplatok za komunálny odpad platí každý za seba, daň z nehnuteľnosti platia rodičia. Výdavky mesačne predstavujú elektrinu 35 Eur, plyn 60 Eur, RTVS 2,32 Eur, Slovak Telekom 23,98 Eur, internet 13 Eur, štvrťročne vodné a stočné cca 23 Eur, ročne poplatok za komunálny odpad po 25 Eur na osobu, kúpa palivového dreva, v máji 2015 za 424 Eur (čl. 65-66, 68-70).

Mal. P. K. je žiakom 6.triedy Základnej školy na ul. Gorkého v Martine, v školskej jedálni sa nestravuje, má asistentku. Na začiatku školského roka má zvýšené výdavky na zakúpenie základných školských potrieb a pomôcok, pracovných zošitov, na zaplatenie ZRPŠ 10 Eur, triedneho fondu 10 Eur, poisťového 2,40 Eur,

pracovného zošita angličtiny 7 Eur, v priebehu roka na niektoré aktivity a podujatia organizované školou s výnimkou výcvikov (plaveckého, lyžiarskeho) z dôvodu zdravotných problémov, napr. 27 Eur exkurzia do Bratislavy (čl. 66-67). Je sledovaný v kardiologickej a neurologickej ambulancii, podrobil sa trom operáciám srdca, raz ročne chodí na kontrolu do Kardiocentra v Bratislave s výdavkom na cestovné, pre nízke trombocity a problémy so zrážanlivosťou krvi v hematologickej ambulancii, tiež v psychiatrickej klinike UNM pre ADHD prevažne s pozostným deficitom a epilepsiu, užíva ráno Concertu, kontroly sú každé dva mesiace (čl. 142).

Mal. E. L. je žiačkou 1. triedy Základnej školy s materskou školou na ul. Gorkého v Martine, stravuje sa v školskej jedálni s platbou do chodí do školského klubu s platbou. Zvýšené výdavky boli na začiatku školského roka na zakúpenie všetkých školských potrieb, poplatkov škole, triedny fond 10 Eur, poisťné 2,40 Eur. Na žiadne krúžky nechodí (čl. 30, 66). Do septembra 2015 navštevovala Materskú škôlku na ul. Gorkého, stravu matka platila do 25 Eur (čl. 36) Vo voľnom čase sa venuje kresleniu a stavaniu lega, matka kresliace potreby a stavebnice kupuje podľa finančných možností, napr. v marci 2015 v Alltoys za 13,04 Eur, v Dráčiku 14,83 Eur. V januári jej matka kupovala okuliare za 86 Eur, bola jej diagnostikovaná porucha rohovky s nutnosťou nosenia okluzónu (čl. 111).

Otec stále pracuje u toho istého zamestnávateľa, vykonáva murárske a stavebné práce, za rok 2014 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 421,25 Eur a cestovné náhrady 725,29 Eur, 319,69 Eur plus 904,12 Eur za 10 mesiacov roka 2015 a 198,05 Eur v januári 2016 plus 73,61 Eur náhrada príjmu pri PN od 20.1. do 31.1. za 10 dní, keď čerpal 12 dní dovolenku od 4.1. do 19.1.. V roku 2015 mal vreckové pri zahraničnej pracovnej ceste spolu za 10 mesiacov 629 Eur (čl. 44-45, 78, 97, prílohou obálka). Do polovice decembra 2015 pracoval vo Francúzsku a od februára 2016 pracuje na Slovensku. Od 15.1.2015 do 12.2.2015 bol práceneschopný, zamestnávateľ mu vyplatil náhradu 77,92 Eur a sociálna poisťovňa nemocenské spolu 177,10 Eur, od 2.1.2015 do 4.1.2015 bol hospitalizovaný na odd. vnútorného lekárstva Liptovskej nemocnice pre tlakové bolesti na hrudníku a pocit palpitácií s kolapsom po konzume tvrdého

alkoholu deň predtým, prepustený s doporučením nefajčiť a abstinovať (čl. 5-8, 43, 45, 90-91). Spláca E. J. flexipôžičku poskytnutú na základe Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 25.9.2015 s účelom splatenia zostatkov iných spotrebiteľských úverov (dva úvery spolu 14.668 Eur) vo výške 16.000 Eur s mesačnými splátkami 267,40 Eur vrátane poisťného (čl. 79-82). Mesačne 80 Eur platí kreditnú platobnú kartu VÚB s úverovým rámcom 2.400 Eur a konečným stavom 2.296,80 Eur k 31.10.2015, mobilný telefón do 30 Eur, nemá žiadne poistenie (čl. 98). V auguste 2015 začalo exekučné konanie oprávneného Orange Slovensko pre pohľadávku 175,10 Eur vrátane úrokov z omeškania (čl. 76).

Býva stále v tom istom byte s družkou a jej dcérou, bola uzavretá nová zmluva na dobu určitú od 6.9.2014 do 5.9.2017 s rovnakým nájomným 130,79 Eur mesačne, zábezpekou 784,74 Eur a platbami za ostatné služby 76,85 Eur od 1.7.2015, dovtedy 75,55 Eur. Ďalšie výdavky sú mesačne elektrina 29 Eur, predtým 32 Eur, RTVS 4,64 Eur, internet 10 Eur, ročne poplatok za komunálny odpad 15,98 Eur na osobu (čl. 3-4, 92-96, 128-130, 140-141, prílohou obálka). Družka je od 18.1.2016 zamestnaná ako pomocná kuchárka u zamestnávateľa Hornonitrianske bane, a.s., Prievidza, pracovný pomer je uzavretý na dobu určitú do 31.12.2016 (čl. 125). Predtým bola od 18.5.2015 do 31.12.2015 zamestnaná u zamestnávateľa Billa, s.r.o., Bratislava na funkcii pokladník/predavač s miestom výkonu práce Liptovský Mikuláš, pracovný pomer skončil uplynutím doby určitej podľa § 71 Zákonníka práce, za dobu trvania pracovného pomeru mala čistú mzdu spolu 1.799,03 Eur, vyplatenú náhradu pri PN spolu 121,90 Eur v auguste, v septembri a v novembri, keď v septembri nemala žiadnu mzdu, lebo bola práceneschopná od 1.9. do 18.10., za dva celé odpracované mesiace jún a júl mala priemernú čistú mzdu 382,12 Eur (čl. 100-109).

Výživné na maloleté deti platí, nemá nedoplatok, nie vždy dodrží splatnosť. Stretávajú sa príležitostne, najmä s ohľadom na pracovné povinnosti a finančné možnosti otca, kupuje im darčeky pri príležitosti sviatkov, napr. na Vianoce to bolo lego a stavebnicový domček na základe dohody s matkou.

Rodičia iné vyživovacie povinnosti nemajú, matka vlastní 1-inu rodinného domu, v ktorom býva, otec nevlastní žiadny majetok.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 2 Zákona o rodine ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu rozhodol tak, že zvýšil výživné na mal. P. K. na 145 Eur a na mal. E. L. na 105 Eur od 1.1.2015 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, vo zvyšku jej návrh zamietol, nedoplatok na výživnom od 1.1.2015 do 31.1.2016 v celkovej výške 585 Eur u mal. P. K. a 325 Eur u mal. E. L. otcovi povolil splácať v mesačných splátkach po 20 Eur a po 10 Eur spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok, návrh otca o zníženie výživného v celom rozsahu zamietol. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede účastníkov, na skutočnosti, o ktorých nemal pochybnosti a za stavu v čase vyhlásenia.

Rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový fyzický, psychický a sociálny vývin dieťaťa, do čoho je potrebné zahrnúť prípadnú záujmovú činnosť alebo výdavky spojené so zdravotnými problémami.

Porovnaním okolností dôležitých pre stanovenie výšky výživného v čase skoršieho rozhodovania v októbri 2012, resp. v decembri 2012 (odvolací súd) s okolnosťami v čase súčasného rozhodovania vo februári 2015 mal preukázané, že v priebehu času za tri roky a štyri mesiace došlo k takým zmenám, ktoré odôvodňujú zvýšenie výživného na maloleté deti a nie jeho zníženie, ide o zmeny, ktoré sa podstatným spôsobom prejavili v pomeroch maloletých i rodičov a ktoré súd vyhodnotil ako dôvodné na zmenu výšky výživného. Mal. P.Á. K. stále plní povinnú školskú dochádzku, ale už na druhom stupni základnej školy, predtým bol tretiak a teraz je šiestak a mal. E. L. ju začala plniť ako prváčka, keď predtým bola doma, nechodila ani do materskej školy, lebo matka po skočení rodičovskej dovolenky bola nezamestnaná. Plnenie školskej dochádzky je podstatná objektívna zmena pomerov spojená s pribudnutím výdavkov na školské potreby, pomôcky a aktivity spojené so školskými povinnosťami a určite dôvod na zvýšenie výšky výživného, rovnako aj prechod na druhý stupeň. Vyššie sú výdavky na uspokojovanie bežných hmotných potrieb ako je strava, oblečenie, obutie, hygiena, kozmetika a to nielen v dôsledku rastu, fyzického a psychického vyspievania, ale aj v dôsledku rastu cien v spoločnosti a iných nárokov maloletých, napr. na oblečenie. Vývoj cien sa nevyhnutne prejavil zvýšením finančných prostriedkov potrebných na financovanie ich potrieb, ale prirodzene aj zvýšením výdavkov rodičov na

uspokojovanie ich potrieb a potrieb ich rodín, pričom z pohľadu súdu je to u detí podstatnejší nárast, keď napríklad rodičia nepotrebnú tak často nové oblečenie, obuv ako rastúce a vyvíjajúce sa dieťa, ktoré potrebuje aj pestrú stravu. V úhrne vzrástli spotrebiteľské ceny v roku 2013 o 1,4%, v roku 2014 v porovnaní s rokom 2013 klesli v úhrne o 0,1% a v roku 2015 v porovnaní s rokom 2014 klesli o 0,3%, vyvíjali sa teda pozitívnejším smerom ako napríklad v roku 2012, kedy miera inflácie dosiahla v priemere 3,6%, 1,4% v roku 2013, ale zápornú hodnotu v priemere 0,1% v roku 2014 a 0,3% v roku 2015. Aj s prihliadnutím na túto skutočnosť súd zvýšil výšku výživného. Výdavky na voľnočasové aktivity nie sú spojené s pravidelnými platbami napr. v umeleckej škole, v športovom klube a podobne a nie sú vo vyšších sumách, ale úmerné možnostiam matky a u mal. P. K. aj jeho schopnostiam s prihliadnutím na zdravotné problémy, ktorých liečba a kontroly naopak sú spojené s vyššími výdavkami a boli v súčasnosti aj u mal. E. na zakúpenie okuliarov. Časť výdavkov sú jednorazové výdavky ako platby v škole na začiatku školského roka, na zakúpenie väčšiny školských potrieb a pomôcok, časť sú tie ktoré potrebujú nepravidelne, ale podstatnú časť tvoria opakujúce sa výdavky, lebo jest' potrebujú každý deň, každý deň potrebujú raňajky, desiatu do školy, teplý varený obed, večeru, ktorá môže byť aj suchá a menej finančne náročná, každý deň používajú hygienické a kozmetické potreby. Každý mesiac sa musia platiť úhrady za bývanie, čo je tiež súčasť výživného. Na stravu v škole, doma, na oblečenie, na obutie, na hygienu je potrebné počítať mesačne minimálne 150 Eur, bývanie 40 Eur plus ďalšie výdavky. Potom zvýšenie výživného o 45 Eur a o 25 Eur je primerané a zodpovedajúce tomu, čo má prispievať otec. Ak zoberieme do úvahy sumu zo strany matky, ktorá určite nemôže byť rovnaká ako u otca, lebo ona sa okrem finančného zabezpečenia podieľa na potrebách maloletých detí a plní si vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou spojenou so zabezpečovaním ich každodenných potrieb a bytovej potreby, tak potom suma výživného je optimálna pre zabezpečenie odôvodnených potrieb a všestranného rozvoja, na ktorom sa aktívne musí podieľať aj otec platením zvýšeného výživného, lebo iným spôsobom sa na výchove a výžive podieľa nepravidelne a v nie väčšom rozsahu.

Zmena pomerov nastala aj u rodičov. Matke je bez príjmu, vo vybavovaní je podpora v nezamestnanosti vzhľadom k skončeniu pracovného pomeru. Súd uznal zdôvodnenie žiadosti o skončenie zamestnania, lebo zamestnávateľ nebol ochotný akceptovať jej neprítomnosť, keď za 11 mesiacov roka 2015 jeden mesiac nerobila vôbec a päť mesiacov len časť mesiaca z dôvodu zdravotných problémov mal. P. K. a zabezpečovania starostlivosti. Otec je v lepšej finančnej situácii ako matka, lebo mu trvá pracovný pomer a nedostatok práce v decembri a v januári riešil práceneschopnosťou a dovolenkou. Jeho celkový príjem v roku 2015 je asi na rovnakej úrovni ako bol v roku 2012 a predstavoval 1.286,71 Eur. Z cestovných náhrad si zabezpečuje v zahraničí stravu, ubytovanie mu platí zamestnávateľ a dostáva aj vreckové. Súd preto prihliadol aj na tento jeho príjem, keď sa skúmajú majetkové pomery ako také a podľa názoru súdu aj cestovné náhrady do týchto pomerov patria. Skúmaním potom zistil, že je v takej finančnej situácii, že je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť zvýšené výživné o 45 Eur, resp. 25 Eur, čo je spolu 250 Eur, keď nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Je tu aj príjem družky, ktorá má povinnosť podieľať sa na spoločných nákladoch bývania a domácnosti a tiež na splácaní úveru, ktorým bol zabezpečený byt a jeho zariadenie, nemôže všetko byť len na ťarchu otca, keď navyše tam býva aj dcéra jeho družky. Súd je toho názoru, že platenie zvýšeného výživného neohrozí alebo nezhorší doterajšiu životnú úroveň otca, na ktorej majú právo podieľať sa i jeho maloleté deti.

Súd zobral do úvahy skutočnosť, že časť potrieb maloletých detí je krytá prídavkom na dieťa, ktorého výška sa zvýšila minimálne, o 1,48 Eur a u obidvoch rodičov prihliadol na výdavky bývania, na ktorých sa podieľajú spoločne s ďalšími osobami žijúcimi v spoločnej domácnosti, matka so svojimi rodičmi a otec so svojou družkou, u matky predstavujú vrátane paliva na kúrenie a prepočítaných ročných platieb spolu 117,64 Eur, v prepočte na osobu 39,21 Eur, u otca 255,28 Eur, v prepočte na osobu 85,09 Eur. U otca tiež na to, že sa s deťmi nestretáva pravidelne, skôr sporadicky, pozitívne na jednej strane možno hodnotiť zakupovanie darčiekov, lebo to nerobí každý otec, na druhej strane to možno považovať za štandardný prístup každého rodiča k plneniu jeho rodičovských práv a povinností, ktoré nemôžu byť obmedzené len na platenie súdom určeného výživného.

Pri rozhodovaní o výške výživného súd komplexne posúdil možnosti a schopnosti otca a potreby mal. P. K. a mal. E. L.. Výživné zvýšil od 1.1.2015, od prvého dňa mesiaca, v ktorom otec podal návrh. Výživné sa platí mesačne vopred a súd považuje za prirodzené a spravodlivé zvýšiť výživné od prvého dňa mesiaca, v ktorom bol návrh podaný, ide o maloleté deti a nie odo dňa podania návrhu ako u plnoletého dieťaťa a súd nepovažuje za dôvodné skúmať dôvody hodné osobitného zreteľa. Potom pri takto upravenom výživnom otcovi vznikol nedoplatok 585 Eur u maloletého a 325 Eur u maloletej, ktorý

vyočítal ako rozdiel medzi doteraz určeným a novoupraveným výživným, u maloletého zvýšenie o 45 Eur krátk 13mesiacov, u maloletej zvýšenie o 25 Eur krátk 13 mesiacov a umožnil mu ho splácať v splátkach po 20 Eur a po 10 Eur mesačne, ktoré považoval za primerané, bude ho splácať 30, resp. 33 mesiacov, nebolo možné určiť nižšie splátky.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a nezistil žiadne okolnosti a skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).